

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Becskerek, Obiljeva (Zapolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . 150 D Havonta . . . 25 D	

Károlyi Mihályné súlyos beteg.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Newyork, febr. 3.

Jelentette a Torontál, hogy Károlyi Mihályné Andrásy Katinka grófnő amerikai felolvasó turnéján megbetegedett. Ujabb jelentések arról számolnak be, hogy Károlyi Mihályné három súlyos méhoperációon ment keresztül és állapota valóságos.

Egy kémkedési szervezetet lepleztek le Budapesten.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, febr. 4.

A főkapitányság politikai osztályán hétfő óta nagy apparátussal folyik a nyomozás egy egész Európát behálózó cseh kémiszervezet üzemének leleplezésére.

Hír szerint a közeli napokban több exponált politikus letartóztatása várható.

A rendőrség roppant titokzatosan kezeli az ügyet, de annyi kiszivárgott, hogy ez a század legnagyobb kémkedési pere.

Konstantin patriarcha ügye.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, febr. 4.

A budapesti török követség Konstantin patriarcha ügyével kapcsolatban a következő hivatalos nyilatkozatot adta le a sajtónak:

Konstantin patriarcha ügyével kapcsolatban megjelent sajtóközlemények teljesen hamisan állítják be a kérdéses esetet. A lausannei szerződés szerint a görög vallású török és a mohamedán vallású görög polgárokat kölcsönösen kieserélik és pedig olyformán, hogy mindazok tartoznak elhagyni az ország területét, akik 1918 október 30-ika előtt nem laktak török területen. Mivel Konstantin patriarcha is ebbe a kategóriába tartozik, vele sem történhetett kivétel. A patriarchátus megszüntetéséről tehát szó sincsen, az egész ügy tisztára Konstantin személyes ügye.

Pribieševity és Makszimovity a királynál. Beogradból jelentik: Pribieševity Szvetozár közoktatásügyi és Makszimovity belügyminiszter tegnap délelőtt kihallgatáson volt az udvarban. A két miniszter a választási agitáció lefolyásáról informálta a királyt.

Államellenes cselekedetekkel gyanúsítják a banjalukai földműves-párti urnaőröket.

Délbánságban megakadályozzák a demokrata gyűléseket. — Wilder belügyminiszteri államtitkárt kizárták az országos ujságró egyesületből.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 3.

A mai nap minden különösebb esemény nélkül mulott el. Minisztertanácsi ülést a miniszterek legtöbbször a déli felhívás folytán nem tartottak és mindössze miniszteri konferencia volt, amelyen Zserjav, Pribieševity és még több független demokrata-párti miniszter veit részt. Az értekezleten a választási előkészületeket tárgyalták meg és megbeszéltek több a képviselőválasztásokkal szoros összefüggő kérdést.

Politikai körökben élénk vita tárgyát képezte a Banjalukából érkezett jelentés, amelyet a „Novosti” mai számában közöl. A tudósítás szerint a földműves-párt ottani urnaőröit megfélemlítették és most gyors egymásutánban lemondanak a biztség vállalásáról. Földműves-párti vezetőkörökben attól tartanak, hogy a párt ellen indult megfélemlítési hadjárat, mert ennek nevezik tovább terjed és a pártra nézve esetleg súlyosabb következményekkel jár. Az urnaőrök a lap szerint leveleket kaptak Radicstól, amelyekben különféle államellenes cselekedetekre hívja fel őket. Számos urnaőröt le is tartóztattak, még pedig közvetlenül azután, hogy a kérdéses leveleket megkapták. Előfordult azonban — írja a lap — hogy egyeseket őrizetbe vettek mielőtt még az inkriminálható kifejezéseket tartalmazó felszólításokat kézhez vették volna.

Lázity földműves-párti klubel-

nök kijelentése szerint a levelek közönséges hamisítványok, amelyekkel csak okot akarnak gyártani a pártbívei letartóztatásához. Emiatt erőyes tiltakozását fogja illetékes helyen bejelenteni.

A Délbánságból érkező panaszokkal is részletesen foglalkozik az ellenzéki sajtó. Többek között azt írja, hogy rendszeresen megakadályozzák a Davidovity demokrata-párti népgyűléseit és az összetűzések, rendezavarások provokálásában főleg az ugynevezett harcosok az előjárók, akik a kormányzópartok érdekében munkálkodnak.

Élénk visszhangot kelt a kormány-párti körökben a beogradi ujságró egyesület határozata, amellyel Wilder belügyminiszteri államtitkárt kizárták tagjai sorából. A Jugoszláv Ujságrók Országos Egyesületének zágrebi főkjá még tegnap a kizárás mellett foglalt állást, döntését azonban nem hozhatta meg végleges formában, mert az emiatt kimondása végett összehívott rendkívüli közgyűlést a rendőrség betiltotta. A beogradi szekció a zágrebi eset után is úgy találta, hogy az ügygel érdemlegesen kell foglalkoznia és mára ülést hívott össze. A szótöbbséggel hozott határozat indoklásában kifejti, hogy Wilder vétet a sajtó és az ujságróegyesület szabályai ellen, amikor lapok betiltását és elkobzását rendelte el és tiltakozás nélkül ürte egyes ujságrók üldözését.

A magyar nemzetgyűlésen követelik a katonai ellenőrző bizottságok megszüntetését.

— A „Torontál” tudósítójának telefonjelentése. —

Budapest, febr. 3.

A nemzetgyűlésen Eckhardt Tibor főleg külpolitikai kérdésekkel foglalkozott és több határozati javaslatot terjesztett a nemzetgyűlés elé. Az első javaslat szerint azt kívánja, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a kormányt, hogy

a törvényes jogalapot nélkülöző katonai ellenőrző bizottságokat szüntesse be és az idegen államok katonai közegeivel szemben minden felvilágosítást tagadjon meg. A második határozati javaslata a nemzeti kisebbségek ügyével foglalkozik.

Kívánja, hogy a kormány emel-

jen panaszt a Népszövegségnél a békeszerződéseknél nemzeti kisebbségekről szóló határozmányainak be nem tartása miatt. A panasz eredménytelensége esetén Magyarország lépjen ki a Népszövegségből.

A harmadik határozati javaslatában a zsidókérdéssel foglalkozik. A javaslat szerint a nemzetgyűlés nyilvánítsa a zsidóságot nemzeti kisebbségeknél és határozza meg e szerint a zsidóság jogállását.

Végül Eckhardt a szocialista-párt bécsi utjával foglalkozott. A legnagyobb felháborodással állapítja meg, hogyan jön a külföldi eső-

esék ahhoz, hogy a magyar nemzetgyűlés egy politikai pártját irányítsa. Megállapítani kívánja, hogy ezen külföldi egyének között olyan is van, mint például Gündör Ferenc, aki nyíltan Horthy meggyilkolására uszított. Kívánja, hogy a Ház függessze fel a Bécsben járt szocialista képviselők mentelmi jogát.

Eckhardt javaslatait a Ház minden oldaláról zajosan helyeselték.

Eckhardt után a kultuszminiszter szólalt föl, aki kijelentette a numerus klauzusról szóló interpellációk kapcsán, hogy a kormánypartban foglalkoztak a numerus klauzus revíziójának tervével.

Megérkeztek a választási kellekek Becskerekre.

Becskerek, febr. 4.

Közölte a „Torontál”, hogy a vármegye vezetősége Putnik Emil tb. megyei aljegyzőt külön kurirként Noviszádra küldte, hogy a belügyminisztérium megbízottjától átvegye a felsőbánsági választókerület választási anyagát. A kiküldött tegnap érkezett vissza utjáról Becskerekre és magával hozta a Felsőbánság szavazási kellekeit, amelyek csaknem teljesen megtöltöttek egy tehervagont. A vasutj kocsit az uton állandóan rendőr őrizte, hogy élelmes tolvajok valahogy meg ne dözsmálhassák a ma annyira értékes gummigolyócskákat, melyeknek mindegyike vasárnap egy szavazatot fog jelenteni.

A megye megbízottja négyszáz új urnát, ezerkétszáz új urnalakatot és százegy láda gummigolyót hozott. A hetvennégyezer golyócskát a mai és a holnapi nap folyamán szétosztják az egyes járasok között, amelyeknek főszozolgabíró-sága viszont gondoskodni fog arról, hogy mindegyik választóhelyiség megkapja a szavazók száma szerint igényelt golyómennyiséget. A négyszáz új urnára viszont azért van szükség, mert az állami bizottság igen sok új szavazóhelyiséget szervezett és ezek részére kellene a szavazatok összegyűjtésére szolgáló ládikák. A golyók szétosztásával egyidejűleg adják ki az urnákat is úgy, hogy a választások napján mindenütt kellő mennyiségű szavazógolyó és kellő zárt urna lesz.

Zupkovity Pável dr. vármegyei főjegyző különben tegnap végezte el a választások idejére az inspekción szolgálat beosztását. Az egyes községek ugyanis a választások befejezése után közvetlenül jelentést tesznek az alispáni hivatalnak a szavazások eredményéről úgy, hogy az esti órákban Becskerekben már áttekinthető képet nyerhetni a választások lefolyásáról.

Nincsiy külügy-miniszter Beeskereken.

A radikális-párt népgyűlése.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 4.

Nincsiy Momesilo külügyminiszter tegnap reggel Beeskerekre érkezett, hogy résztvegyen az országos radikális-párt beeskereki vezetősége által összehívott népgyűlésen. Fél kilenc órakor jutott be a külügyminiszter vonata a beeskereki állomásra, ahol a közigazgatás vezető tisztviselőin kívül a beeskereki és a vidéki pártszervezetek kiküldöttjei fogadták. Az állomásról hosszú kocsisor kísérte be a minisztert, aki egy díszes négyesfogaton foglalt helyet.

Kilenc órára, amikor a népgyűlés kezdetét jelezték, már nagy néptömeg gyűlt össze a „Korona”-kávéház nagytermében, ahová a gyűlést összehívták. A hallgatóság körében szép számban voltak a környékbeli falvakból is, akik felelőzőtől kocsikon jöttek be Beeskerekre, hogy résztvegyenek a radikális-párt felsőbánsági listavezetőjének fogadtatásán és jelen legyenek a népgyűlésen, amelyen elmondja a programbeszédjét.

Elsőnek Nincsiy Momesilo külügyminiszter, a radikális-párt Beeskerek-Kikinda kerületi listavezetője beszélt, aki a párt programját ismertette és kifejtette, hogy milyen eszmék győzelméért száll sikkra a Pasity-kabinet. Beszédének elhangzása után perecekig ünnepezték a szónokot.

Beslity Nikola, a párt beeskereki jelöltje volt a következő felszólaló, aki ugyancsak a radikálisok célkitűzéseiről beszélt. Utána Milyev Zsiva földmives, Ankity Bozsó lapszerkesztő, Rajity Toso ügyvédjelölt képviselőjelölt helyettes, Popov Dusan földmives és dr. Koszity Nikola beszélt még.

A népgyűlés a déli órákban ért véget.

A külügyminiszter még délben, közvetlenül a gyűlés befejezése után Kikindára utazott, ahonnan Idjora és Mokrinba látogatott el, ahol ugyancsak népgyűléseken vett részt.

Bobdai dr. Gyertyánffy László.

A „Torontál” február 1-én megjelent száma már hírt adott dr. Gyertyánffy László elhunytáról. A szomorú hírek krónikása meleg, megérett szavakkal méltatta e kiváló férfiú egyéniségét, de közéleti működése felett elsiklott. Nem esoda: Aki ismerte Gyertyánffy Lászlót, hirtelenében nem tudta, hogy mint poétalelkű magánember vagy mint közéleti férfi áll-e előtűnk ragyogóbb példaként. Amilyen igaz, s fenkölt gondolkodású volt a magánéletben, ugyanilyen szép volt közéleti szereplése is. A politikai és a vármegyei életben a 48-as függetlenségi ellenzékhez tartozott s mindenkor megfontolt belátással, nobilisan és loyagiasan harcolt. Elmondott beszédeiben a poézis és retorika szépségei versenyre keltek egymással. Mint politikus is őszinte volt, sohasem kértelt s mindig s minden kö-

Megszüntetik a vatikáni francia követséget.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, febr. 3.

A kamarában a pénzügyi bizottság jelentése nyomán a vatikáni követség helyreállításáról folyt a vita.

A vita végén 314 szóval 250 ellen a vatikáni követség megszüntetését mondta ki a kamara.

rülmények között szabatosan mondott véleményt. Társadalmi érintkezéseibe a politikát nem keverte bele s politikai ellenfeleivel baráti viszonyban élt. A vármegyei gazdasági egyesületnek évek hosszú során át volt alelnöke s esillogó példát teremtett reá, hogy a gazdasági és kulturális ügyeknek politika-menteseknek kell lenni. Ezen tisztségében odaadással és szeretettel dolgozott a vármegye gazdasági kultúrájának fejlesztésén s nemzetiségi különbség nélkül iparkodott lendíteni a kis- és középbirtokosok gazdasági boldogulásán. Megjelent a gazdasági egyesület által rendezett kiállításokon, kongresszusokon s a falusi nép számára tartott tanfolyamokon. Buzgón fáradozott a gazdasági egyesület falusi szer-einek kiépítése körül, segített termelőszövetkezetek elalkotni, a meglévőket pedig óvta és szeretettel ápolta. Mint kiváló gazda folyton tanult és kísérletezett s tapasztalatait közkinésként hintette szét. Emléke élni fog nemcsak szerettei és barátai szíveiben, hanem a gazdasági kultúrának messze földre terjedő azon dus hatásaiban is melyeknek magvait névtelenül ő szórta szerte-szét.

A választók háboruja.

Eredmény: nyolc sebesült.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 4.

Setyerov Vlada és Moljac Milivoj, a demokrata-párt két beeskereki vezetőfőfő Csokán, majd Szanádon. Gyálán és Krszturon népgyűlésen vett részt. Krszturól késő este Novakanjizsára igyekeztek, melynek határába csak elkésvé, tíz óra tájban érkeztek meg. Alig értek a falu szélére, észrevették, hogy a fogadásukra megjelent demokrata párhívőkön kívül az ottani Szrnao mintegy negyven tagja is várakozik reájuk és nem éppen biztató morálissal kísérik megérkezésüket. Alig, hogy a kocsi megállt és hogy a demokrata omladina szónoka megkezdte beszédét, a két csoport egyik-másik tagja között szóváltás támadt. Egyik szó a másikat követte és a vita a végén annyira elfajult, hogy verekezés tört ki. A verekezés hevében, amely mind nagyobb és nagyobb mérvet öltött, mindkét részen számosan megsebesültek. A jelentékenyebben megsérültek száma meghaladja a nyolcat. Egyiküknek sebesülése sem súlyos természetű és így komolyabb következményektől nem kell tartani.

A tervbevett demokrata népgyűlést az incidens következtében nem tartották meg.

A beeskereki központi közigazgatási hatóságok intézkedésére megindult a vizsgálat, hogy megállapítsa, kit terhel az összeütközésért felelőség.

Ötven bánsági kisiparos kért eddig hitelt.

Egy millió dinár kölcsönt engedélyeztek Bánság egész területére.

Beeskerek, febr. 4.

Megírta a „Torontál”, hogy a Narodna Banka központi vezetősége nagyobb összeget engedélyezett a kisiparosoknak folyósítandó rövidlejáratú hitelekre, melyeknek kifizetését a napokban kezdik meg. Közléseink szerint minden kisiparos ötezer dinárig, tizenöt hónapos határidőre, hat százalékos kölcsönt kaphat a Narodna Banka illetékes fiókjától, ha megfelel az előirt feltételeknek. A nemzeti bank kormányzósága ugyanis bizonyos feltételeket szabott, amelyeknek elfogadásától tette függővé a kölcsönösszeg kintalását. A vezetőség többek között előírta, hogy a kérvényező a kereskedelmi és iparkamara útján folyamodjon hitelért, hogy a hitelgénylő pontosan megjelölje milyen célra szükséges a kért kölcsön, három jótálló aláírásával ellátott váltót adjon biztosítéknak, végül bebizonyítsa, hogy három év óta önállóan folytat ipart.

A kamara felhívásának megjelenése óta már több mint tíz nap mulott el, azért érdeklődtünk, hányan folyamodtak ezideig hitelért a beeskereki kereskedelmi és iparkamara útján.

Információnk szerint ötven kérvény futott be a mai napig a bánsági kereskedelmi és iparkamarához. A folyamodványok közül negyvenötöt kedvező véleménnyel ellátva továbbított a Narodna Banka beeskereki fiókjának, ötöt pedig visszautasított, mert aláírójukról megállapította, hogy nem folytat három év óta önállóan ipart.

Az ötven kérvényező közül negyvenhat kikindai és négy beeskereki volt és folyamodványában mind-egyik ötezer dinárt kért.

Értesülésünk szerint tanácsos, hogy azok, akik a kölcsönt igénybe óhajtják venni, mielőbb benyújtsák kérvényeiket a kamara útján a Narodna Banka helyi fiókjának címére, mert a Bánság egész területére engedélyezett hitel alig egy millió dinár és ennek az összegnek kimerítése után nehezebb esz újabb hitelek folyósítását kieszközölni.

FICHTOLIN

az egyedüli legjobb fertőtlenítő és levegő javító betegszobák, mozik, kávéházak, iskolatermek, irodák részére. A legjobb szer fenyőfűrdő készítésére. Egyedüli elárúsító

SZEGŐNÉ HALMOS ILONA

gyógyszertára a Koronához, Veliki-beeskerek. 2006 Telefon 283.

HIREK

— febr. 4.

Jegyzőváltás. Kern Ervint, Velikitorák község jegyzőjét a belügyminisztérium felmentette állásától. Helyébe Puja Szava árvaszéki ülnököt nevezték ki.

Eljegyzés. Flesch Jucika Novacrnja és Salamon Hugó Velikibeeskerek jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

A zokkerli,

amelyet most a nők felkaptak és a rendes harisnyára huzva hordanak az utcán, lesz a tárgya mai dalomnak. Érdekes, hogy mi mindent el lehet adni, ha az ember ügyes divatkereskedő. Ezeket a zokkerliket sporthelyeken hordják, főleg skiele helyeken, hogy a hó ne érje a skiele harisnyáját. Nem divat tehát, hanem praktikus készítmény. De mit keres Beeskereken a zokkerli, szép asszonyok lábán ez a zokkerli? Itt se hó nincs, se skielezni nem lehet. Éa ha lehetne — se lehetne kivágott magassarkú lakkeipőben skielezni, mert nálunk ugy is hordják, hogy félepipőhöz huzzák föl a zokkerlit. A praktikusági oldala nálunk tehát clesik. Nem marad most már más hátra, minthogy divat, azért hordják. De vajjon hol divat ez? Azokon a helyeken, ahol a divatot csinálják: Franciaországban, Angliában — nem! Egy francia nő inkább meghalna, semhogy csinos bokáit eldugja, például a hócipő, megengedem nagyon praktikus, de csunya formáiba. Azt meg különösen nem tenné, hogy ilyen gyanús kis zokkerlivel tönkregye ruhájának és lábának csinos vonalát, amelyen ez a furesa öltönydarab ugy fest, mint egy jólakottan terpeszkedő csuf hernyó. A nők el se hiszik, hogy mennyit ront rajtuk egy-egy ilyen divateltvélyedés. Nem török pálcát azon hölgyek felett, akik kissé feltűnően öltözködnek és kritika nélkül fogadnak el mindent, ami divat, mert véleményem az, hogy viseljenek mindent ami jól áll, de csak ha — szép és igazán jól áll!

A Teniszklub jelmezbálsójának rendezőbizottsága közli, hogy a meghívók kiosztását technikai akadályok miatt csak a mai nappal kezdik meg s a szombati nap folyamán be is fejezik. Fiatalember részéről a meghívó felmutatása nem kötelező, tehát számukra meghívót nem is küld külön a rendezőség.

A Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlése t. tagjai ezután is értesítenek, hogy a rendes havi tagdíj befizetések — a február 8-án lezajló országos képviselőválasztások miatt — február 15-én délután fél 3 órától fél 6 óráig teljesíthetők.

A Juda Makkabi álarcosbálja. A noviszádi Juda Makkabi sportklub február elsején rendezte meg álarcosbálját, amelyen messze vidékről rengeteg vendég vett részt. A bál keretében jelmezbálsó is volt, amelynek első díját beeskereki nyerte el. A jelmezbálsó eredménye: 1. Cinner Annikó (page). 2. Zsebők Sári (rokoko). 3. Eckstein Janka (pillangó).

Adomány. T. M. 250 dinárt adományozott a róm. kath. árvaháznak az „Orient” útján.

* Nézze meg a „Komedia“ kirakatait!

Ismét egy tömeggyilkos. Budapestről jelentik, hogy Szarvason egy Ujfaluzei Márton nevű fiatal fiu anyagi ügyekből kifolyólag megölte mostohaanyját és két mostoha-testvérét, majd a tett elkövetése után felakasztotta önmagát.

Nagy földrengés Angliában. Londontól jelentik, hogy Cornwallban nagymérvű földrengés volt, amely Franciaország irányában terjedt tovább.

Az már befejezett tény, hogy február 8-án országgyűlési képviselőket választunk, de hogy március 7-én mi lesz, az még...??

* Lola Montez?

Az összes gyógytud. orvosa, dr. Vlastimir Ivkovity, okleveles gyermekorvos, lakik és rendel a Dungserszki-palotában (sörgyár) Buzatér, a nagyhid mellett, délelőtt 8-9-ig és délután 3 és fél órától 5-ig.

* Lola Montez?

* Figyelem! Alkalmi vásár! Cipőkészítő műhelyemet Pupinova (Árpád utcába (Balla-féle ház) helyezem át, áruaktáram csökkentése miatt a raktáron lévő összes árukat február 15-ikéig mélyen leszállított áron árusítom ki. Mayer Ferenc, cipész (a Súlyom-sörtesarnok udvarában).

* Dimovity tea, rum és kávé a legjobb. Kapható Velikibecskereken Vlainity és Todorovity, Pancsevón Bratya Teodorovity fűszer- és csemegekereskedésekben.

* Lola Montez?

Magyar választók!

A 6. urnába dobjátok golyótokat!

Listavezető:

Dr. Várady Imre.

Járási jelöltek:

Alibunár: Dr. Végh Lajos, ügyvéd. Helyettese: Dr. Kuszling János, orvos.

Velikibecskerek város: Dr. Gráber László, ügyvéd. Helyettese: Pálffy János, kisgazda.

Velikibecskerek járás: Tóth Ferenc, fazekas. Helyettese: Dániel Ádám, kereskedő.

Velikakikindai járás: Marton Andor, szövetkezeti igazgató. Helyettese: Mészáros József, iparos.

Jasatomityi (módosi) járás: Marton Andor, szövetkezeti igazgató. Helyettese: Mészáros József, iparos.

Novibecseji járás: Tóth Ferenc, fazekas. Helyettese: Dániel Ádám, kereskedő.

Novakanjizsai járás: Dr. Gráber László, ügyvéd. Helyettese: Pálffy János, kisgazda.

Hogy történik a szavazás?

Minden szavazónak érdeke, hogy minél korábban menjen el szavazni.

Minden szavazó jól teszi, ha személyazonosságát igazolványát — a mennyiben ilyenrel rendelkezik — magával viszi.

A szavazókat 5-önként bocsátják be a szavazóhelyiségbe.

Minden szavazónak meg kell mondania nevét, életkorát, foglalkozását és városokban lakcímét a bizottság előtt.

Minden szavazó a választási előzőltől szavazógolyót kap, amelyet

jobb kezébe fog és azután öklét összeszorítja, hogy a golyó ne legyen látható.

A szavazó ezután kezdve az első urnától az utolsóig, minden egyes urnába jó mélyen bedugja öklébe szorított jobb kezét és abba az urnába ejti bele golyóját, amelynek listájára akarja leadni szavazatát. Minden urnán rajta van a jelöltek listája és az urna száma. Ha a választó az utolsó urna előtt dobta is be golyóját, mégis összeszorított öklével kell kivennie kezét az urnából és összeszorított öklével kell kezét bedugnia a még hátralévő urnákba, hogy senkise tudhassa, melyik urnába dobta bele golyóját. Ha a választó az utolsó urnából is kivette kezét, összeszorított öklét kinyitja és megmutatja azt a választási elnöknek annak bizonyosságául, hogy golyóját valamelyik urnába ejtette és leszállított.

A törvény tiltja, hogy a választó bármily módon is jelezze, hogy melyik urnába dobta golyóját. A szavazás feltétlen titkossága tehát biztosítva van. Senkiesem hallhatja, hogy a golyó melyik urnába esett, mert a golyó gummiából van és az urna belseje ki van párnázva, a golyó esése tehát semmiképp sem hallható. Minden ellenkező híresztelés nem igaz.

A Magyar-Párt urnája sorrendben a hatodik, 6-os sorszámmal van jelölve és rajta rózsaszínű papíron ki-függesztve a jelöltek neve. A 6. urna dr. Várady Imre urnája.

Művészet

Károly Ernő.

Másfél évvel ezelőtt járt első ízben városunkban Károly Ernő, a jugoszláviai magyar festőgárda fiatal, sokatigéző tehetsége, jól emlékszünk még rá akkorról. Nem rendezett nagyhangú kiállítást, nem dolgozott hangos reklámmal, — a Rózsa-szálloda egyik emeleti szobájában mutatta be képeit először egy-két becskeréki ismerősének, ezek hamarosan elvitték hírét a sok ritkaságú műalkotásnak és rövidre rá valóságos bucsujárás indult meg Károly Ernő hotelszobája felé. Raguzai napsütötte tájak, a kék Adria csodaszépségű partvidéke szólalt meg a képek egy részén, a másik fele a képeknek pedig szebbnél-szebb interieurök voltak. A képek nagyon tetszettek és már akkor itt maradt belőlük Beeskereken jó néhány darab.

A fiatal művészt akkoriban egy vágy fűtötte: kimenni Párisba, a művészetek, a festészet Mekkájába, sok újat, sok szépet látni, tanulni, fejlődni, hogy az eddigieknél is szebbet, nagyobbakat alkothasson. Rövid pár hónapra rá kikerült a szajnaparti metropolisba és hozzáfogott a komoly munkához. Járt a múzeumokat, képtárakat, csodálta a nagy francia mesterek örökségét alkotásait, járta Páris utcáit és a Szajna partját, csodálta a párisi levegő rezgését, a Szajna vizének csodás zöldségét, a ködpáras hajnalt és a vak-sötét éjszakát. Megfogta és magába szívta, megértette és magáévá

tette azt a megmagyarázhatatlan és kifejezhetetlen, csodálatos varázsszert, ami az igazi művészeteket Párisban okvetlenül hatalmába ejti és viszi előre a fejlődés útján.

A múlt héten találkoztam vele Szuboticán. Most jött haza Párisból és magával hozta egy esztendei munkásságának legjava alkotásait. Hatalmas kompozíciókat, gyönyörű aktokat, csodásan levegős tájképeket, finoman meglátott és hangulat-keltő interieuröket. A képek mind egytől-egyig azt mutatják, hogy mesterük nagyot fejlődött, nagyot haladt és hogy beigazolódna azok a sejtések, amelyek már másfél évvel ezelőtt is kivételesen nagy jövőt jósoltak a fiatal művésznek.

Hogy Károly Ernő ma, az ő harmadik évvel ezelőtti mennyire „arrivé”, mennyire a beérkezettek között van, azt mindennél jobban bizonyítja az, hogy Párisban is általánosan elismert nagy tehetségnek számít. Az egyik legelőkelőbb párisi művészeti folyóirat, a „Revue du vrai et du beau” tavalyi évfolyamának két számában is külön cikkeiben foglalkozik Károly Ernő művészetével és 8-10 reprodukciót közöl műveiből. Jacques Sradac, a neves francia esztétikus írja mind a két cikket és ezekből vesszük az alábbi részleteket.

„Vannak ritka kivételes művészi tehetségek, és egy ilyen ritka tehetség Károly Ernő — akik egy személyben tájképfestők, portrétisták, egyforma készséggel dolgoznak aktokat, vagy interieurékat és ebben a különféle fajtában alkotásaik mindig egyformán mutatják a hatalmas, mélyreható érző művészeteket.”

„Portréiben és tanulmányfejeiben a kifejezés bensősége megdöbbentő egyszerűséggel és tökéletes természetességgel párosul. Mint interieur festő a fény és árnyék csodálatos ismeretével rendelkezik, ezeken a képeken a fényhatások egészen tökéletesek. Mint tájképfestő is ritka kvalitást áru, el, képeken valóságos ragyog a fény, élnek a színek és egyformán pompás a dalmát partvidék egének intenzív kék színe, mint a Szajna-parti reggel ködpáras hangulata. Aktjait a mozgás szépsége, az erős konstrukció és a kompozíció egysége jellemzi és a mellett látható gondtal ügyel arra, hogy megővja a női test egységét.”

„Károly Ernő művészetét őszinte természetesség jellemzi, aminek értékét sokra becsülöm, palettájának meleg színeivel minden munkájának megkapó hatása van, ezek a képességek, valamint egyéni és erőteljes technikája napjaink legnagyobb festői közé helyezik.”

Igy szól Károly Ernőről, a vajdasági magyar piktorról, a párisi kritika.

A művész rövid ideig Szuboticán marad még, ahol néhány portré rendelése van és onnan valószínűleg jön pár napra Beeskerekre is, hogy ismerőseinek és a becskeréki érdeklődő közönségnek bemutassa újabb képeit.

Sport

Davosból jelentik, hogy Jarosné Szabó Hermin tegnap harmadik ízben nyerte meg a női koresolyázás világbajnokságát.

IRODALOM

Tamás István: Fekete Majális

A vajdasági mezdő és szegényes irodalmi élet mellett egészen meglepetésszámba ment, hogy Szuboticán néhány nappal ezelőtt jelent meg egy verseskötet: Fekete majális címen, amelynek szerzőjeként Tamás István ma még ismeretlen neve tekint le az olvasóra.

Ma még ismeretlen ez a név, de holnap már ismerni fogják, mert azon kevesek közül való ez az író, akinek hivatás adatott és tehetség. A maga meleg, naiv husz gyerekevél sikoit bele a szürké, mindennapi életbe rettentő vádakat. Tele van ez a könyv vad lobogással, féltelenséggel, új szavak, eszmék muzsikájával, amilyen csak egy husz éves nagyon tehetséges és az élettől kisémmizett ember könyve lehet. Mert az élet kisémmizte őket: a huszéveseket, akiknek csodálató ifju éveiket lopta el a világmészárszék, Ez a szomorú valóság sír ki Tamás István minden verséből. De itt nyilatkozik meg azután az elhivatottság jele: a verseiben sehol sincsen beteg szentimentalizmus, világfájdalom. Egy egészes, élet-szervezet ez, amely élni akar, az élet himnuszát énekl. Azt az életét, amelyben minden embernek egyformán jut ki mindenből, ami ebben a siralomvölgyben szépség, jószág lehet és kielégülést nyújthat. Tamás István neve egy nagy ígéret, amely azonban valósággá is fog változni. A jugoszláviai magyar irodalomban lehet mondani ez az első viszonylagosan is értékes kötet, amely megjelent a büszkén állíthatjuk oda az erdélyi és szlovenszkói magyarság értékes termelése mellett.

A könyv külső formája is nemesen előkelő. A Fekete majális a Bács-megyei Napló kiadása, izléses nyomdai kiviteléről pedig a Minerva r.t. nyomdával látat gondoskodott. J.

TÖZSDE

Február 3.

Beograd, (Zárlat.) Páris 335, London 296, Newyork 61-50, Genf 1190, Milánó 256-75, Prága 182-60, Berlin 14-75, Budapest 0862.

Zürich, (Zárlat.) Berlin 123 és fél, Budapest 72, Newyork 518 és egy nyolcad, Milánó 2153, Prága 1530, Wien 73, Varsó 100, Szófia 375 és fél, Bukarest 268 és háromnegyed, Beograd 837 és fél, London 2482, Páris 2803.

Budapest, (Zárlat.) Beograd 1167—1173, dinár 1147—1167, Prága 2129—2141, Szokol 2109—2129.

Eladó házak

A Hajduk Velykova utcában 2 új ház, a Car Dusanova utcában 2 ház, a Csar-nojevitya utcában 2 ház, a Vojvode Bozse utcában 1 ház, a Szave Tekelija utcában 1 ház; a Vojvode Putnik utcában 1 ház; vámörömlomnak alkalmas épület; a város területén 2 vendéglő örök áron; 4 hold szőlő parcellázva házhelynek; 745 m²-ől házhely a kórház mögött; ablakok, ajtók és egy antik garnitúra; továbbá 150 kg 3 éves szappan eladó. 2 vidéki és 1 városi vendéglő elszámolásra kiadó. Piking, ügynök

A Komédiában A hirnév koldusa
szerdán, február 4-én 7 és 9 órakor.

eredeti amerikai filmdráma 6 felvonásban
Marry Astor a főszerepben.
American-Metro-Pictura.

Jön! „Bajos ismeretlen” Jön!
Lil Dagoverrel.
Csak 18 éven felülieknek.

Jegyek elővételben kizárólag a mozi nappali pénztáránál.

Minden hus olcsóbb lett!

Elsőrendű marhahus 16—18 dinár	Sertéshus 26—28 dinár
Borjúhus 28—32	Zsír 28

Elsőrendű friss husok! Tegyen egy próbavásárlást! Egész napon át nyitva!

Kerschner Imre mészáros,
Miletityeva (Temesvári) u. 5. Buzatér.

Velikibecskereken a Danicsityeva (Kölcsey) utca 4. és 5. számú

házak szabad kézből eladóak.

Bővebb felvilágosítás dr. Kardos Samu és dr. Julius Armin irodájában Velikibecskereken, nyerhető. 186

Egy 40 éves intelligens jóméghajlású szerb nő **PÉNZTÁRNOKNŐNEK**, egy 18 éves érettségizett fiatalember ügyvéd irodába alkalmazást keres. Továbbá 3 fut mészáros, építő-közműves és könyvkötő inasnak keresek.

Bővebbet Piking ügynöknél. 242

BENCZE ANTAL ÉS FIA
MŰBUTORGYÁR VELIKIBECSKEREK.

Egyszerű és modern 2439

butorok

legjobb kivitelben. Részletfizetésre is.

Tudomására hozom az építkezési vállalkozóknak, hogy tavasszal **egy házat és egy garázst** szándékozom építeni. Az érdeklődők közöljék velem posta útján címüket, amikor is őket meg fogom látogatni és a tervet bemutatni.

Stevan Stojin
Vel. Becskerek, Vojvode Stepe utca 3091. sz.
228

Torontáli Mezőgazdasági Gépipar, Vas- és Fémöntő R.-T. Vel. Becskerek

Vámház-állomással szemben, Mileticeva (Temesvári) utca.

Telefon 51.

Modern vas- és fémöntőde:

Készít vas és fémöntvényt rajz vagy modell után bármely súlyig.

Nagy gépjavitó-műhely:

Mezőgazdasági és ipari gépeket szakszerűen javít, vagy átalakít. Huzatos lokomobilok magánjárókká való átalakítása. - Gyárt ipari és mezőgazdasági gépeket, szivattyukat stb. stb.

Raktáron:

Szivattyuk, kukoricamorzsolók, szij-tárcsák, darálók, csapágyak, szalmarázó tengelyek, konsolok, transzmisziók, rézkenőszelencék s olajozok, Gál- és Ewart-láncok, magánjáróhoz öntvények, különféle téglagyári berendezési tárgyak.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Veliki Bečkerek, Obiliceva (Zapolva) u. 7. sz.

Nyomtatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomtatványraktár. Tömöntőde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.